

Angažman građana u zajednici

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini surađuje s lokalnim zajednicama širom države, kako bi se potaknuo njihov održivi angažman s lokalnim vlastima i izgradila istinska sveobuhvatna demokracija na lokalnoj razini.

Kroz inicijativu *Lokalno je primarno*, Misija radi na razvitku istinski sveobuhvatne i odgovorne lokalne demokracije. Poseban naglasak stavlja se na povećanje razine sudjelovanja mladeži, seoskoga pučanstva, manjinskih skupina i osoba, koje žive na ekonomskim i društvenim marginama u lokalnim aktivnostima, kao i na razvoj njihovih sposobnosti da izabrane dužnosnike drže odgovornima za pružanje osnovnih usluga.

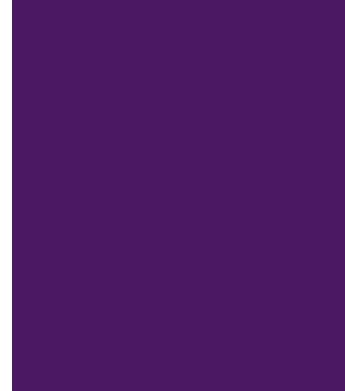
Program *Angažman građana u zajednici*, fokusiran je na razvoj učinkovitih i održivih mehanizama za konzultiranje i uključivanje građana u proces donošenja odluka na lokalnoj razini. Posebna pozornost posvećena je sljedećem:

- Oživljavanju mjesnih zajednica i drugih postojećih mehanizama demokracije na osnovnoj razini;
- Poticanju sudjelovanja mladeži na rješavanju pitanja od lokalnoga značaja, kroz razvitak politika mladeži i izgradnju sposobnosti organizacija mladeži i vijeća mladeži;
- Promociji društvene uključenosti *ranjivih* skupina (posebno žena na selu, nacionalnih manjina, povratnika i osoba s invaliditetom), kroz pružanje potpore i stručnih naputaka njihovima udrugama, mrežama i političkim predstavnicima, kao i kroz organiziranje projekata s ciljem poboljšanja njihovog pristupa šansama u gospodarstvu; i
- Promicanju sposobnosti građana za praćenje odgovornosti dužnosnika kroz potporu tzv. *watchdog* inicijativama (inicijative za nadgledanje i zagovaranje).

Mjesne zajednice (MZ)

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini radi s mjesnim zajednicama na izgradnji i poticanju njihovih sposobnosti da zastupaju interese građana i u svom partnerstvu s općinskim vlastima lobiraju za zahtjeve građana. Ova tijela na razini zajednice locirana u okviru općina, formirana su u sklopu socijalističkog sustava bivše Jugoslavije, kao sredstvo omogućavanja veće građanske aktivnosti i kao javni forumi.

Od završetka rata u Bosni i Hercegovini, u više od 90% općina u državi, mjesne zajednice su ili nastavile postojati ili su ponovno uspostavljene. Iako velika većina općina danas ima takav sustav lokalnih zajednica i pruža im određenu financijsku podršku, sposobnosti, resursi i kapaciteti mjesnih zajednica značajno variraju od općine do općine. Kroz aktivnosti *Angažmana građana u zajednici*, Misija radi u 26 općina, kako bi se ojačale mjesne zajednice, te bolje organizirale i kako bi učinkovitije komunicirale s općinskim vlastima. Posebna je pozornost posvećena povezanosti zajednica i zastupljenosti odbora MZ-a, kroz inicijative kojima je cilj promicanje izbornih procedura i statuta mjesnih zajednica, kao i kroz kampanje za podizanje razine svijesti.

Sudjelovanje mladeži

Misija intenzivno radi s mladim ljudima, u sklopu inicijative *Lokalno je primarno*, pružajući posebnu pozornost lokalnoj razini vlasti i radeći na razvoju odgovarajućih mehanizama za mladež, koji će im omogućiti da postanu aktivniji u općinskim aktivnostima. Kako bi se najbolje zastupali interesi mladeži, posebice onih koji žive u seoskim sredinama, i kako bi se povećala njihova sposobnost lobiranja za vlastite interese, Misija potiče formiranje organizacija i vijeća mladeži, te gradi njihove sposobnosti kroz različite vrste treninga. Misija podupire razvitak lokalnih politika i strategija mladeži, kao i imenovanje povjerenstava za mladež, djelatnika zaduženih za mladež i savjetodavnih odbora mladeži, te njihovo afirmiranje kroz radionice i treninge. Misija, također, radi s tijelima vlasti na entitetskoj i državnoj razini, kako bi se osiguralo postojanje i primjena odgovarajućih zakona i odredaba, koje omogućavaju veći angažman mladeži u aktivnostima zajednice. Poseban se akcent stavlja i na kreiranje jasnih i transparentnih kriterija i procedura za financiranje projekata mladeži.

Društvena uključenost

U sklopu svojih, ka ovom problemu usmjerenih aktivnosti, Misija također radi na povećanju vidljivosti i utjecaja *ranjivih* skupina, koje su sada loše ili nikako organizirane, što za posljedicu ima njihov vrlo mali utjecaj na javne poslove u mjestima gdje žive. Misija podupire one skupine, koje su nacionalno i brojčano manje, u odnosu na druge; žene na selu i osobe s invaliditetom, kako bi

se ustrojile njihove udruge i izgradile njihove sposobnosti za društvenu aktivnost, uključujući i vještine lobiranja i zagovaranja. Podupire se i kreiranje mreža organizacija, koje *ranjivim* skupinama daju jači glas u zagovaranju njihovih potreba. Misija podupire veće ekonomsko sudjelovanje *ranjivih* skupina kroz organiziranje obuke i omogućavanje pojedincima da iskoriste dostupne prilike. U sklopu svih aktivnosti *Angažmana građana u zajednici*, Misija nastoji integrirati rad sa seoskim zajednicama i ostalim marginaliziranim skupinama.

Watchdog inicijativa – Inicijativa za nadgledanje i zagovaranje

Misija je u 2011. godini počela kroz svoju *Watchdog* inicijativu raditi na povećanju sposobnosti građana da traže odgovornost od vlasti i lobiraju za poboljšanja. Skupine mladeži, organizacije za ljudska prava, udruge *ranjivih* skupina, kao i strukovne udruge širom države, obučavaju se da vrše monitoring odabranih područja, od okoliša i prava žena, do etičkog kodeksa djelatnika i transparentnosti procesa donošenja odluka na lokalnoj razini. Njih se potiče da izvješćuju o svojim nalazima, da razvijaju preporuke za javne politike i lobiraju za njihovo usvajanje, koristeći i pritisak javnosti i dijalog sa lokalnim i višim vlastima. Kroz ovu inicijativu Misija želi prenijeti ulogu nadgledanja i zagovaranja, koju pretežito još uvijek imaju međunarodne organizacije, na lokalne aktere građanskoga društva i promicati aktivnost građanstva.

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obaveza koje je ona preuzela kao država članica OEES-a i napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja euroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svoje nazočnosti na terenu, što odražava naglasak na razvijanje povezanih zajednica i na pravodobno identificiranje prepreka napretku.